

NRLs Entreprenørkonferanse i Trondheim

Av Tor Backe tor.backe@nrl.no

5.–6. mars ble NRLs vårlige Entreprenørkonferanse avholdt på Radisson SAS Royal Garden Hotel i Trondheim. Det var denne gang godt fremmøte blant de større entreprenørbedriftene. På programmet sto:

- ▶ Besøk på NTNU med omvisning og diskusjon. (Se egen sak.)
- ▶ Hva vil vi med NRLs Entreprenørgruppe? Er det behov for en formalisering av Entreprenørgruppa for å sikre større engasjement og forpliktelser blant deltakerne? Bør Entreprenørgruppa påta seg rollen som spydspiss og lokomotiv i bransjen og bidra til omdømmeløft og forsterket posisjon i byggenæringen? Her var det heftig diskusjon som vil følges opp med et innspill overfor NRLs Styre.
- ▶ Byggenæringens Landsforenings nye adm. direktør, Ketil Lyng, presenterte seg selv, sine ambisjoner for foreningen og hvilke saker man for tiden er opptatt av innenfor BNL-familien.
- ▶ ENOVA – hvilke satsningsområder har de innenfor energieffektivisering og bruk av vannbåren varme, og hvordan kan rørbransjen ta del i denne prosessen? Innlegg ved avdelingsdirektør Øyvind Leistad, Enova, med påfølgende engasjert meningsutveksling.
- ▶ NVS i utvikling – adm. direktør Stein Dahle informerte om Imtech N.V., som etablerer seg i Norden gjennom oppkjøp av NVS installasjon AB. Han redegjorde for hvilket syn NVS AS har på nye eiere, og hva dette for øvrig vil medføre for både horisontal og vertikal verdikjede på det norske markedet.

Som vanlig var det faglig engasjement blant de tilstedeværende, og den sosiale delen var heller ikke å forakte.

▲ Foredragsholderne, fra venstre Ketil Lyng, BNL, Øyvind Leistad, Enova og Stein Dahle, NVS.

EN SITUASJONSRAPPORT FRA:

Norske Rørleggerbedrifters Landsforening – VVS | Rørleggerbedriftenes Servicekontor – VVS

Fridtjof Nansens vei 19, Pb. 5480 Majorstuen, 0305 Oslo | Telefon 23 08 76 50 | Telefaks 22 60 83 01 | E-post: firmapost@nrl.no

NRLs Entreprenørgruppe besøkte NTNU

– og nå vil NRL engasjere seg

Et betydelig kompetansemessig etterslep, spesielt på høyere nivå, gjør at NRL må satse sterkere på dette området.

Av Ole Larmerud ole.larmerud@nrl.no

NRLs Entreprenørgruppe ble tatt god imot av NTNUs professorer i studieprogrammet «Energi og miljø», som er det nærmeste vi kommer den gamle VVS-utdanningen. Professor Vojislav Novakovic (Voja) ønsket velkommen etter en interessant befarings i laboratoriene.

I studiet legges det vekt på hele energikjeden, og det omfatter derfor både elkraftteknikk og energi- og prosesseteknikk med henholdsvis 75 og 40 studieplasser. Studiet tar fem år, hvorav to år er felles og tre år er spesialisering. Høye opptakskrav gir motiverte og flinke studenter. Kjernerområdene innenfor Energi og Miljø er energiforsyning og energibruk, automatisering, innelima og arbeidsmiljø samt ventilasjon.

▲ På vei til NTNU.

Professor *Sten Olaf Hanssen* presenterte NTNUs og SINTEFs organisasjonsmodell og tok for seg rollefordeling og studietilbud.

Adm. direktør *Geir Fjerdumsmoen* fra Jørstad AS holdt et engasjerende innlegg om bransjens behov for kompetanse med tanke på ledelse av morgendagens bedrift og videre utvikling av faget. Bransjen har fått et nyttig verktøy i rapporten «Kompetansekartlegging i bransjen for oppvarmingssystemer i bygg». Geir refererte fra denne rapporten og

▲ To av nestorene ved NTNU, Rolf Ulseth og Sten Olav Hansen.

et par andre studier som dokumenterer at kompetansen for å prosjektere, utføre og drifte moderne, energisparende varmeanlegg er for liten. Dette gjelder hele verdikjeden, men spesielt er det et stort behov for å utdanne ingeniører og sivilingeniører for å ta seg av de overordnede oppgavene. Dessuten er det behov for dyktige prosjektledere. Bransjen må snarest ta tak i utfordringen gjennom et målrettet samarbeid med høyskole- og universitetsmiljøene.

▲ En engasjert forsamling i et av NTNUs laboratorier.

Teknisk direktør i NRL, *Ole Larmerud*, holdt et kort innlegg om NRLs kompetansesatsing på fagskolenivå og tok for seg modeller for hvordan en rørlegger kan videreutdannes til et høyere nivå. Alle veier er åpne, men i dagens system skiller det strengt mellom en akademisk og yrkesmessig utdanning.

NRL i førerretet

Under og etter innleggene kom det mange innspill fra en engasjert entreprenørgruppe. Spesielt ble det oppfordret til at NRL setter seg i førerretet også når det gjelder ingeniøruddanningen. Til nå har ansvaret for utdanningen vært delt ved at NRL har hatt ansvaret til og med mester- og teknisk fagskoleutdanning, ventilasjonsbransjen har hatt ansvar for ingeniørhøgskolene og VVS-foreningen har frontet universitetsmiljøet. Et betydelig kompetansemessig etterslep, spesielt på høyere nivå, gjør at NRL må satse sterkere på dette området. Det er viktig at entreprenørgruppen initierer opplegg og tiltak sammen med NRLs styre.

► Blant foredragsholderne var Geir Fjerdumsmoen, Jørstad AS, Ole Larmerud, NRL-S og Vjioslav Novakovic, NTNU.

◄ Fra foredragene på NTNU.

▼ Tor Backe lytter til Rolf Ulseth.

NRLs Styres syn på nettopriser

Av Tor Backe tor.backe@nrl.no

I møte 24. mars diskuterte NRLs Styre utspillet fra BD når det gjaldt overgang til nettopriser i bransjen. Etter en lengre prinsippdiskusjon kunne Styret samles om følgende vedtak:

«NRLs Styre er av den oppfatning at grossistenes prisbøker nå må bli mer troverdige og til enhver tid reflektere det faktiske prisnivået i markedet for å bedre bransjens omdømme og stoppe en tiltakende kritikk av bransjens bruttopris-system. Styret vil for øvrig påpeke at det kan synes som om grossistene bruker rørleggerens manglende påståtte kalkulasjonskunnskap som unnskyldning for ikke å agere i denne sammenheng – noe man finner uakseptabelt under henvisning til den faglige kompetanse som de aller fleste rørleggerforetak besitter på dette området.»

Finanskrisen åpner for bruk av hasteprosedyre ved offentlige innkjøp

Av Tor Backe tor.backe@nrl.no

EFTAs overvåkingsorgan ESA har stadfestet at finanskrisen gir adgang til bruk av hasteprosedyren ved begrensede anbudskonkurranser. I praksis betyr dette at tiden fra kunngjøring til signering av kontrakten kan reduseres fra 80 til 30 dager.

Skal stimulere sysselsettingen

Formålet er at offentlige oppdragsgivere kan komme raskt i gang med tiltak som stimulerer sysselsettingen. Det vises til forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) § 19 – 5. Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) påpeker at ordningen, som vil gjelde i 2009 og 2010, ikke ekskluderer plikten til å kunngjøre oppdragene. Videre skal de generelle kravene til konkurranse og likebehandling av anbydere fortsatt ivaretas.

Håndverkerklagenemndas første 5 saker

Etter vel fem måneders drift er tallenes tale klar. 75 % av alle henvendelser til Klagenemnda viser seg å gjelde klager på foretak som ikke er medlemmer i de ni bransjeorganisasjonene som deltar i ordningen. Av saker som blir behandlet ser det ut til at de fleste løses i minnelighet.

Av Tor Backe tor.backe@nrl.no

Etter oppstarten av Håndverkerklagenemnda 1. november 2008 begynner nå klageordningen med Forbrukerrådet å bli kjent blant forbrukerne. Klagenemndas sekretariat mottar daglig henvendelser fra opprørte/fortvilte forbrukere som er misfornøyde med håndverkere de har engasjert. 75 % av henvendelsene gjelder klager på håndverkere som ikke er medlemmer av de ni bransjeorganisasjonene innenfor BNL og NELFO som deltar i klageordningen – noe som er positivt for de organiserte bedriftene.

Velfortjent eller ikke

Per 1. kvartal 2009 hadde nemndas sekretariat fått inn 22 registrerte klagesaker, hvorav 6 gjelder elektrofaget og 12 rørleggerfaget.

Det betyr egentlig at vi som fag topper klagestatistikken – velfortjent eller ikke. Det betyr igjen at NRLs sekretariat, NRLs avdelingsledere og medlemmene må skjerpe seg ytterligere, slik at langt færre tvister får utvikle seg til konkrete klagesaker for nemnda. Vi må bli langt flinkere til å kommunisere med forbrukeren hva vi gir tilbud på og hva som ligger i tilbudet, oppklare eventuelle misforståelser, få mest mulig ned skriftlig og veilede forbrukeren så godt vi kan. Skulle det likevel oppstå tvister, bør medlemsbedriften i samråd med NRLs avdelingsleder prøve å få forlikt saken – selvfølgelig innenfor rimelige rammer.

Å løse eller sile ut

Der hvor vi ser at forbrukeren har et poeng, skal vi være imøtekommende – men der hvor vi ser at kunden forsøker å presse priser urettmessig – skal vi være prinsippfaste og «stå på kravet.» Siktemålet må være å bedre klagestatistikken for rørleggerfaget gjennom å løse de berettigede klagen og sile ut de klagen hvor rørlegger har en rimelig grunn til å motsette seg kravet.

Vant to – tapte en

Håndverkerklagenemnda hadde sitt første

møte 16. mars, hvor den behandlet 5 klagesaker – hvorav 3 gjaldt rørleggerfaget. For NRLs vedkommende vant vi to av sakene og tapte én. De to øvrige sakene, som gjaldt blikk og entreprenør, gikk begge i kundens favør. Sakene vil nå bli anonymisert og lagt inn på www.håndverkerklagenemnda.no til informasjon for både forbruker og håndverker. Samtidig vil rørleggersakene bli tatt inn i Rørfag. Når det gjelder vedtakets bindende virkning for partene, vises til pkt 9.1 i samarbeidsavtalen med Forbrukerrådet, hvor det heter:

«Nemndas vedtak er rådgivende. De bransjeforeningene som er omfattet av avtalen forplikter seg til å tilstrebe at medlemsbedriften lojalt følger opp om vedtak som går i forbrukerens favør. Hvis vedtaket går i favør av forbruker, skal medlemmet gi begrunnet melding til klagenemndas styre innen tre uker dersom vedtaket ikke vil bli fulgt.»

▼ Klagenemndas sammensetning når det gjelder saker vedrørende rørleggerfaget. Fra venstre: Morten Korsnes, NRL, Tor Backe, NRL-S, Mats Stensrød, formann, og Hans Helde og Preben Dahle fra Forbrukerrådet.

Arbeidsgivers rett til innsyn i ansattes elektroniske kommunikasjon

Det er kommet nye forskrifter om arbeidsgivers rett til innsyn i ansattes elektroniske kommunikasjon, jf. forskrift med hjemmel i personalopplysningsloven § 3 fjerde ledd første punktum. Disse trådte i kraft 1. mars 2009.

Av Tor Backe tor.backe@nrl.no

Det understrekes at det i den sammenheng nå skal relativt mye til før det er legitimt å sjekke de ansattes postkasser. I de tilfeller hvor arbeidsgiver tillater privat bruk av bedriftens internett og e-post, er det en fordel om de ansatte lagrer privat post i en egen mappe som merkes «privat». På det vis kan arbeidsgiver – om han må inn på den ansattes e-post for å hente ut bedriftsinformasjon – enkelt se hva som er arbeidsrelatert og hva som er privat.

Nedenunder følger en kortfattet oppstilling fra InfoTjenester om når og hvordan innsyn i arbeidstakers e-post kan skje.

Innsyn i arbeidstakers e-postkonto

Situasjoner der innsyn kan foretas:

Der det er nødvendig å ivareta den daglige driften eller andre berettigede interesser ved

virksomheten. Dette kan for eksempel være situasjoner der:

- ▶ det er grunn til å tro at arbeidstaker ikke deler informasjon om tilbud, avtaler, kalkyler mv. med leder/kolleger
- ▶ arbeidstaker har fravær eller har sluttet
- ▶ det er begrunnet mistanke om at arbeidstakers bruk av e-postsystemet innebærer grove brudd på retningslinjene for bruk av e-post
- ▶ det er forhold som kan gi grunnlag for oppsigelse eller avskjed

Fremgangsmåte ved innsyn:

Arbeidstaker skal så langt det er mulig varsles og få tilbud om å være til stede når innsyn gjennomføres. Varselet skal inneholde:

- ▶ informasjon om vilkårene for å gjennomføre innsyn
- ▶ begrunnelse for hvorfor arbeidsgiver mener vilkårene for innsyn er til stede
- ▶ informasjon om at arbeidstaker har rett til å uttale seg før innsynet gjennomføres
- ▶ informasjon om at arbeidstaker har rett til å la seg bistå av tillitsvalgt/annen representant (for eksempel verneombud eller en annen kollega)

NS-blanketter og formularer på www.nrl.no

Av Oddgeir Tobiassen oddgeir@nrl.no

Norsk Standard har foretatt en del oppdateringer og nyutgivelser. Alle sentrale blanketter/formularer er igjen tilpasset elektronisk utfylling og er å finne på medlemssidene på www.nrl.no. Logg deg inn med brukernavn og passord og velg «innlogget – kontrakter og standarder». Alle kan fylles ut og skrives ut, men ikke lagres.

Nye blanketter som er tilpasset for elektronisk utfylling er:

- ▶ NS 8405A Byggblankett for kontrakt om utførelse av bygge- og anleggsarbeider
- ▶ NS 8406A Formular for kontrakt for utførelse av bygge- og anleggsarbeider

- ▶ NS 8415A Formular for underentreprisekontrakt om utførelse av bygge- og anleggsarbeider
- ▶ NS 8416A Formular for forenklet underentreprisekontrakt om utførelse av bygge- og anleggsarbeider.

Dokumentasjon av servicefaktura – dette bør du merke deg!

I tilfelle rettstvist om rimeligheten av en faktura, kan rørlegger bli bedt om å redegjøre for sine timepriser og kalkyler.

Av Ole Larmerud ole.larmerud@nrl.no

Dokumentasjonen vil måtte vise hvordan timepris er utregnet på basis av timelønn og hvilke grunnlag andre poster i fakturaen kan refereres til. Dessuten skal selvfølgelig medgått tid og materialpriser også kunne dokumenteres. Dokumentasjon av timeprisen skal vise hva de ulike påslagene på timelønnen inneholder. Sosiale kostnader kan dokumenteres gjennom NHOs statistikker og ligger mellom 43 og 48 % påslag på rørleggers timelønn. Påslaget for driftskostnadene skal dokumenteres ut fra regnskap. I påslaget skal alle indirekte kostnader tas med, som f.eks. kontorhold, husleie, verkøy, biler, forsikringer, uproduktiv tid m.m.

Servicebil

Noen fakturaer blir påklaget fordi de f.eks. inneholder en ekstra post som «servicebil». Dersom alle driftskostnader og avskrivninger for servicebilen ligger regnskapets indirekte kostnader, kan det bli vanskelig for bedriften å dokumentere en fakturert tilleggspost for bilen. Like vanskelig kan det være å dokumentere tidsforbruk for komplettering av materiell til servicebilen med ekstra påførte timer til grossist og andre tidsforbrukende forhold som kunden ikke er gjort oppmerksom på.

Unngå «vanskelige» tilleggsposter

NRL vil oppfordre medlemsbedriftene til å følge vanlige kalkulasjonsprinsipper ved fastsettelse av timeprisen og unngå tilleggsposter som vanskelig kan forsvares ved en klagesak. Da menes det selvfølgelig ikke avtalte utrykningstillegg, km-godtgjørelse og innleid spesialverktøy. Dersom det ikke er avtalt spesielle materialpriser, skal det brukes gjengs pris, det vil si et bransjerelatert påslag på grossistens prisbok, eventuelt på en vedlagt priset materialliste fra grossisten.

Fra besøk på et av grossistlagrene. I forgrunnen fra høyre: Bjarne Haugland, VVP, Evy Aker, prosjektleder, Eva Andersen, NRF og Tor Brønn, Uponor Avd. VVS AS.

NRLs prosjekt «Sikker vanninstallasjon» – besøk på grossistenes lager

NRLs Vannskadeprosjekt har nå gått over i en ny implementeringsfase, som vi kaller «Sikker vanninstallasjon». 19. mars var flere representanter for de tre bransjeledd samlet for å foreta en befaring på tre grossistlagre i Oslo. Ikke alt viste seg å være på stell.

Av Tor Backe tor.backe@nrl.no

Utgangspunktet var å se hvordan avtalt merking om forebygging av vannskader er gjennomført og har fungert på disse tre stedene.

«Warnings»

Det er åpenbart at avtalt merking/informativ plakater er gjennomført i ulik grad hos de tre grossistene. Fra prosjektets side understrekes det at det som skal merkes er «warnings» der det lett gjøres feil med vannskade som konsekvens. Plakatene må gi en stoppeffekt. Eksempler på temaer for «warnings» er:

- ▶ Hamp kontra lim («Kun lim!»)
- ▶ Bruksområder («Kun for vannbåren varme»)
- ▶ Temperaturområde
- ▶ Advarsel mot blanding av systemer

Returbehandling

Returbehandling av tilbakeleverte produkter fra rørlegger syntes også å være et problem. I noen tilfeller legger rørlegger selv tilbake delene i grossisthyllene, og dette kan føre til feilplassering. Det var enighet om at grossisten må være nøye med returbehandling. Rørlegger bør ikke tillates å legge returvarer tilbake i hyllene. I denne sammenheng er det nødvendig med retningslinjer fra grossistenes topledelse.

Blanding av systemer

Under befaringene ble det oppdaget et eksempel på sammenblanding av systemer. Tilsynelatende like produkter fra andre systemer var bl.a. lagt i samme hylle merket med Ge-

berits produsentnummer. Referansegruppen anbefaler i dette tilfellet produsentene å ta ansvar for egne hyller hos grossisten. Dette gjøres i dag av bl.a. Armaturjonsson. Erfaringene med dette er god. En slik praksis er salgsfremmende, samtidig som den sikrer alle parter mot sammenblanding av ulike systemer.

▲ Eksempel på hyllemerking.

Vannvarmere bør leveres med ekspansjonskar

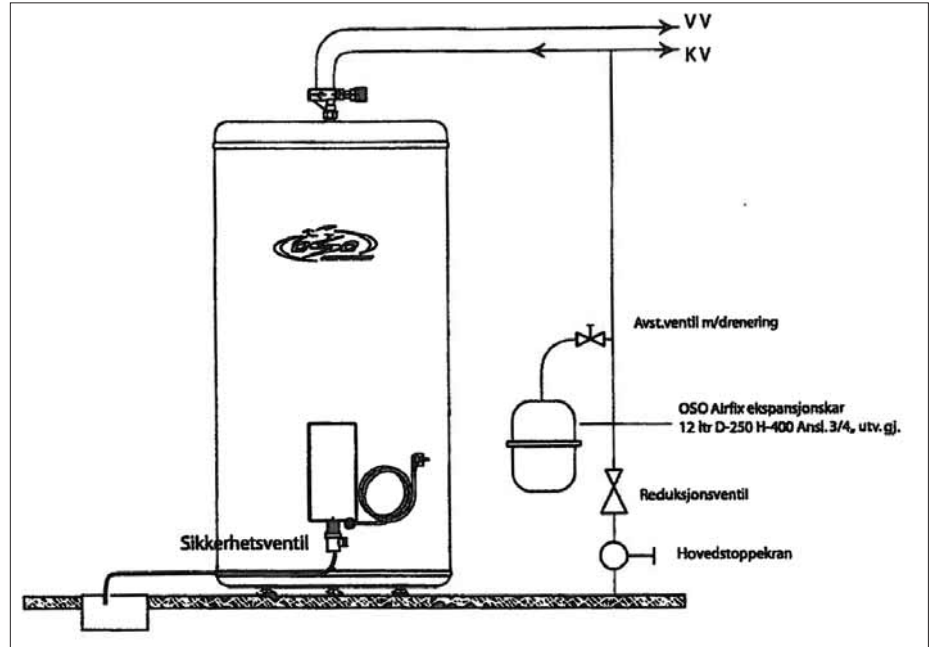
Teknisk forskrift, Normalreglementet og NS 1717 setter forbud mot tilbakeslag av vann til nettet. Dette er selv sagt gjort for å hindre at smittsomme forurensninger skal komme inn i drikkevannet. Forbudet er absolutt.

Av Ole Larmerud ole.larmerud@nrl.no

Til tross for det leveres vannvarmere fremdeles med tilbakeslagsventiler med boret hull stemplet for nettopp å lede vannet tilbake, slik at sikkerhetsventilen ikke skal stå å dryppe under oppvarmingen. Flere og flere monterer vannmålere, magnetventiler på inntaket (NRL-stoppen) og reduksjonsventiler som hindrer det ekspanderte vannet å komme ut i nettet, altså helt etter forskriften. Sikkerhetsventilen vil da virke som en trykkutjevningventil ved at den stadig slipper ut vann på grunn av overtrykket. Dersom avløpet fra ventilen mangler, er vannskaden et faktum etter kort tid. Dessuten vil sikkerhetsventilen bli slitt og slippe ut unødige vann. Dette kan neppe sies å være spesielt energivennlig.

NRL vil derfor oppfordre alle berederfabrikanter til å levere et godkjent ekspansjonskar med vannvarmeren eller evt. konstruere vannvarmere som kan ta trykkutjevningen i selve magasinet, å la prinsippet

for en trykktank. Dette vil spare kunden og rørleggeren for mange unødige ergrelser og disputter om ekstra kostnader ved beredermontering. Dessuten får kunden et anlegg som følger kravene i lovverket.

Whirlpool står for 6 måneders garanti/reklamasjonsfrist

En av NRLs medlemmer kontaktet nylig NRLs sekretariat og spurte om det var slik at Whirlpool virkelig kan nekte å behandle reklamasjoner som kommer senere enn 6 måneder etter overlevering.

Av Tor Backe tor.backe@nrl.no

Han viste til selskapets leveransevilkår – se vedlegg. Etter NRLs oppfatning er det juridisk korrekt det som anføres av Whirlpool, bortsett fra at selskapet ikke synes å ha fått med seg at NRLs medlemsforetak (selvsagt også alle andre entreprenører/håndverkere), så vel i private som profesjonelle forhold, nå har 5 års reklamasjonsfrist å forholde seg til.

Bør reflektere utviklingen

Dersom Whirlpool ønsker å være i markedet også i fremtiden, tror vi det er en stor fordel for selskapet om det øyeblikkelig endrer sine salgsbetingelser, slik at de reflekterer den utvikling som har skjedd i markedet på reklamasjonssiden de siste årene. Her gjelder det som sagt å følge med!

Whirlpool Norge AB Norge filial

SERVICE

Whirlpool Norge AB Norge, filial
Olaf Hjelsettsvei 5
N - 0694 Oslo
Telefon: 22782500
Telefax: 22782599

Næringskjøp

Med næringskjøp menes alt som ikke er definert som forbrukerkjøp og som faller inn under Forbrukerkjøpsloven.

Bransjen har i all tid operert med 6 mnd garanti/reklamasjon ved næringskjøp. Det henvises her til NEL leveringsbetingelser som medfølger alle våre produkter. Dette betyr at Whirlpool gir 6 mnd garanti/reklamasjon til kjeder og forhandlere. Kjøper kan ikke kreve erstatning for avledede skader eller tap herunder eventuell driftsstans.

Dersom en forhandler selger et produkt til en annen næringsdrivende uten at foreligger en klar kontrakt (kjøpsbevis) mellom partene vedr. 6 mnd garanti/reklamasjon vil salget falle inn under Kjøpslovens betingelser (Kjøpslov av 13 mai 1988). Som sier 2 år reklamasjonsfrist. Jfr §3 og 32.

En slik utvidet avtale for næringskjøp vil være forhandlers ansvar og vil ikke dekkes av leverandør jfr. §81-1 og §85-1.
Dvs. at forhandler må dekke reklamasjon mellom 6 mnd og 2 år.

Generalforsamling NRL/RS

Av Anne Lise Vingeng anne.lise@nrl.no

Da er det altså mai folkens, og vi håper riktig mange av dere snart er reiseklare for Tromsø. Der skal vi først og fremst ha et godt møte. I tillegg blir det interessante seminarer med fremragende foredragsholdere.

Og selvsagt blir det mye sosialt sammen med kollegaer fra fjern og nær – noe vi sikkert ser fram til alle sammen. Nå satser vi bare på flott vær og midnattssol!

Vel møtt i Tromsø 22.–23. mai!

Sjefen er blitt 60!

Adm. direktør Tor Backe fylte 60 år rett før påske. Kolleger, samarbeidspartnere og alle i hans enorme bransjenettverk gratulerer sjefen og ønsker ham fortsatt mange aktive år til, for bransjens beste!

Nordisk mesterskap for unge VVS-montører

Av Ole Larmerud ole.larmerud@nrl.no

Husk Nordisk VVS i Spikersuppa i Oslo sentrum 11.–16. mai!

En kandidat fra hvert av de fem nordiske landene kjemper om den gjeve tittelen Nordisk Mester som VVS-montør 2009. Konkurransen holdes hvert annet år og feirer 10-årsjubileum i Oslo.

Solvarme står i fokus under konkurransen. Foruten å montere et sanitæranlegg skal deltakerne installere et vannbårent varmeanlegg basert på moderne solfangeteknologi.

Konkurransen starter mandag 11. mai kl. 1500. Tirsdag og onsdag er det konkurranse kl. 0900–1830 og torsdag kl. 0900–1300.

Premieutdelingen finner sted på standplass ved Wergelandsstatuen kl. 1700 på torsdag. Torsdag kveld inviteres alle, også de konferansedeltakerne som ønsker det, på båttur i Oslofjorden!

Medlemsavtaler

Av Anne Lise Ihle anne.lise.ihle@nrl.no

Inkasso – ny avtale

Det er nylig inngått avtale med Solvent Egeninkasso, som tilbyr et nettbasert inkassoprogram. Man legger inn opplysninger om kunden og ubetalte fakturaer, og systemet tar hånd om den videre prosessen. Det genereres juridisk korrekt dokument som viser fordringen, gebyr, eventuelle forsinkelsesrenter, ny betalingsfrist og en definisjon av konsekvensene av ikke å betale innen fristen.

Når du som fordringshaver har varslet på korrekt måte og kunden fremdeles ikke betaler, lager systemet et anmodningsbrev til Namsmann/Lensmann om rettslig inndrivning av fordringen. En slik anmodning er det bare du som fordringshaver som kan sende. Et inkassobyrå har ikke denne muligheten.

Yara Praxair AS

Her er det fremforhandlet enda bedre rabatter!

Detaljert informasjon om alle innkjøpsavtalene finner du på: www.innkjopstorget.no

NRLs aprilspøk slo godt an!

Av Ole Larmerud ole.larmerud@nrl.no

Heldigvis var det bare sekretæren for forhandlingsutvalgene som falt for fristelsen når Morten fikk sjansen til å entre talerstolen i Fellesforbundets høyborg. Kameraet måtte frem og aprilspøken var et faktum!

